

Toimielin Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Paikka Kokoushuone Aho, kaupungintalo 2 krs.
Aika 7.5.2024 klo 16:00 - 17:55

Keskeytykset

Läsnä olleet jäsenet Liukkonen Tiina-Liisa, puheenjohtaja
Farin Kaija
Jukarainen Virpi
Marin Merita
Pietikäinen Jukka
Puustinen Elina
Rönkkö Heikki
Rönkkö Kullervo
Vaarasuo Raimo

Poissa

Muut läsnäolijat Ikonen Kirsi-Tiina, esittelijä
Sirviö Eija, sihteeri
Kartimo-Kröger Susanna, kaupunginhallituksen edustaja
Ryhänen Jukka, kaupunginhallituksen puheenjohtaja , läsnä klo 16.00 - 16.45

Asiat §:t 44-50

Pöytäkirjan liitteineen 7.5.2024
ovat tarkastaneet ja Puheenjohtaja Tiina-Liisa Liukkonen
sähköisesti Sihteeri Eija Sirviö
allekirjoittaneet Pöytäkirjantarkastaja Heikki Rönkkö
Pöytäkirjantarkastaja Kullervo Rönkkö

Nähtävilläolo Pöytäkirja on laitettu nähtäville Iisalmen kaupungin verkkosivuille
8.5.2024

Pöytäkirjojen haku
<https://julkaisu.iisalmi.fi>

44 § Kokouksen järjestäytyminen	1
45 § Liikuntatilojen- ja alueiden sekä koulujen liikuntasalien ohjaus ja käyttö	2
46 § Perusopetuksen B1-ruotsin opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2024 alkaen	5
47 § Määrärahamuutokset sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvioon 2024	7
48 § Varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksitarkistus	9
49 § Otto-oikeuden alaiset päätökset	12
50 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat	13
Muutoksenhakuohjeet	15

44 § Kokouksen järjestäytyminen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 44

Puheenjohtajan päätösehdotus

Todetaan esteellisyydet.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Heikki Rönkön ja Kullervo Rönkön sekä varatarkastajiksi Kaija Farinin ja Virpi Jukaraisen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 71 §

Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköisesti vähintään neljä päivää ennen kokousta.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Jäsen ilmoittaa esteellisyytensä ja perusteen kokouksen järjestäytymisessä ja ennen asian käsittelyä.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Asianro IIS/266/00.01.01.01/2024

45 § Liikuntatilojen- ja alueiden sekä koulujen liikuntasalien ohjaus ja käyttö

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 45

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteenä olevan liikuntatilojen- ja alueiden käytön ehtojen ja toimintaohjeiden periaatteen. Lisäksi lautakunta antaa kulttuuri- ja vapaa-aikajohtajalle mahdollisuuden neuvotella tilaisuuden järjestäjän kanssa perittävistä käyttömaksuista / maksuttomuudesta yksittäisten tilaisuuksien osalta, jossa tilaisuuden tuotto lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen, tilaisuudella on merkitystä kaupungin elinvoiman kannalta, tapahtuma järjestetään yhteistyössä tai tapahtuma on valtakunnallisesti merkittävä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen, p. 040 8304 336
kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen p. 040 5454567

Iisalmen kaupungin hallintosäännön 37 § mukaan lautakunta toimialallaan ohjaa toiminnan, resurssien, talouden ja organisaation kehittämistä, suunnittelua ja toteutusta sekä huolehtii tulosten seurannasta sekä päättää mm. kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-aikatoiminnan järjestämisen periaatteista. Hallintosäännön 104 § mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja päättää liikunta- ja nuorisotilojen, koulujen liikuntasalien sekä -alueiden ohjauksesta ja käytöstä lautakunnan linjausten mukaisesti.

Iisalmen kaupungin liikuntapalveluiden hallinnoimia tiloja ovat Hanhilammen ampumakeskus, jäähalli, liikuntahalli, jalkapallohalli, nuorisotalo, koulujen liikuntasalit ja nurmikentät sekä Sankariniemen stadion ja nurmikentät.

Liikuntatilojen ja nurmikenttien käyttöä ohjaa ja koordinoi kaupungin liikuntapalvelut. Uimahalli on erillinen liikunta- ja nuorisopalvelujen alla oleva yksikkö, jonka toiminnasta vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja. Käyttömaksut edellä mainituista tiloista määräytyvät sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien hinnastojen mukaisesti.

Liikuntatilojen - ja alueiden käytön ehdot ja toimintaohjeet pitävät sisällään

alla olevat asiat:

- vuorojen jakoperusteet
- vuorojen jakoperusteet
- käyttövuorojen hakeminen
- vuorojen peruminen
- yleiset käytösäännöt
- tilan käyttäjän vastuut ja velvollisuudet
- liikuntatilojen ja -alueiden käyttömaksut, laskutus ja maksuttomuus

Liikuntatilojen vakiovuorot, poislukien nurmikenttien vakiovuorot ja Hanhilammen ampukeskuksen käyttö, ovat koko kauden kestäviä vuoroja pääsääntöisesti syyskuusta toukokuun loppuun, ellei käyttäjien kanssa muuta yhteisesti sovita. Uimahallin aukioloaikojen periaatteet mainitaan erikseen vuosittain lautakunnan hyväksymässä sivistys- ja hyvinvointitoimialan käyttösuunnitelmassa.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa kaupungin strategista tavoitetta Inspiroiva Iisalmi

- olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa
- osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasoille ja kohderyhmille

Järkevällä liikuntatilojen käytön ohjauksella lisätään eri käyttäjäryhmien osallisuutta ja käyttäjien terveyttä ja hyvinvointia. Ei yritysvaikutuksia

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Liitteet

Liikuntatilojen- ja alueiden käytön ehdot ja toimintaohjeet

Asianro IIS/531/12.00.01.02/2017

46 § Perusopetuksen B1-ruotsin opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2024 alkaen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 46

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy päivitetyn Iisalmen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman Perusopetuksen B1-ruotsin osalta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen, p. 040 830 4336

Valtioneuvosto julkaisi 24.1.2023 tuntijakoasetuksen, jossa B1-kieleen lisätään yksi vuosiviikkotunti 7. luokalle. Tämä tuntijakoasetus astuu voimaan 1.8.2024. Opetushallitus sai tehtäväkseen päivittää B1-kielen opetussuunnitelman perusteet kolmeen eri oppimäärään: toiseen kotimaiseen kieleen, ruotsiin ja suomeen, sekä vieraaseen kieleen.

Päivityksessä on otettu huomioon Kansalliskielistrategian tavoitteet, joiden mukaan pyritään edistämään toisen kotimaisen kielen ja erityisesti B1-ruotsin oppimista ja opetusta. Tavoitteena on myös vahvistaa riittävän ruotsin kielen taidon saavuttamista perusopetuksen aikana. Opetussuunnitelmatyössä on hyödynnetty Karvin tekemän B1-ruotsin oppimistulosten arviointiraporttia. Uudet B1-kielen opetussuunnitelman perusteet otetaan käyttöön kouluissa 1.8.2024. Oppilaat opiskelevat uusien perusteiden ja samalla voimaan tulevan uuden tuntijaon mukaan.

Perusopetuksen B1-ruotsin opetussuunnitelma on päivitetty ja se otetaan käyttöön 1.8.2024 alkaen. Tavoitteena on vahvistaa ruotsin kielen osaamista perusopetuksen aikana.

Iisalmen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmat on siirretty Opetushallituksen hallinnoimaan valtakunnalliseen ePerusteet-palveluun, joka toimii osana Opintopolkua.

Opetussuunnitelmat liitteineen löytyvät Iisalmen kaupungin www-sivulta osoitteesta <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kasvatus-ja-koulutus/Perusopetus/Perusopetuksen-opetussuunnitelma>

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta 1. Inspiroiva Iisalmi teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen - Päätös on pitkävaikutteinen ja strategian mukainen. Sillä ei ole erityisiä yritystai ilmastovaikutuksia. Päätöksellä on myönteinen vaikutus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Perusopetuksen koulut
kaupungin verkkosivut

Asianro IIS/309/02.02.00.06/2024

47 § Määrärahamuutokset sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvioon 2024

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 47

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2024 talousarvioon hyväksytään määrärahamuutokset liitteessä esitetyllä tavalla ja että toimialalle myönnetään 10 500 euron lisämääräraha omarahoitusosuudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen, p. 040 8304 336 ja talouspäällikkö Marja Marin, p. 040 5434 920

Vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan talousarvion muutosesitys on esitettävä toimielimelle viivytyksettä muutostarpeen ilmennyttyä.

Toimialan Tuet ja avustukset -toimintatuotoissa on seuraavia erityisavustuksia.

- Opetushallituksen Erasmus+ -ohjelman Juhani Ahon koululle myönnetty hankerahoitus 39 781 €, josta ennakkomaksuna saatu 31 825 €.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus 36 937,76 € yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuosille 2024-2025, josta vuonna 2024 käytetään 24 000 €. Erityisavustukseen tarvittava omarahoitusosuus vuodelle 2024 on 10 500 € (30 %).
- Opetushallituksen Erasmus+ yleissivistävälle koulutukselle myönnetyn Ylä-Savon musiikkiopiston kumppanuushankkeen rahoitussopimuksen loppuosa 51 007,20 €. Avustuksesta on maksettu 39 309 € muilla kumppanuusmaille ja loppu jää musiikkiopiston käyttöön.
- Aluehallintoviraston valtionavustus hankkeelle Inspiroiva ja ihmeellinen kirjasto - yhdessä uudistuen koti tulevaisuutta on saatu 18 000 €.

Omarahoitusosuus 20 % katetaan talousarviosta.

Toimialan toimintatuottojen ja -kulujen muutosten vaikutus kaupungin toimintakatteeseen on -10 500 €. Henkilöstökulujen muutos on 43 700 € ja lisämäärärahan tarve 10 500 €.

Vaikutusarviointi

Vaikutusarviointi Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana viivytyksettä muutostarpeen ilmennyttyä. Päätöksellä ei ole suoria strategisia (tai yritys-) vaikutuksia. Ei vaikutuksia ihmisten terveyteen tai hyvinvointiin.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Talousjohtaja
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

Oheisaineisto

Talousarviomuutokset käyttötalouteen 2024 (TAm2)/Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Asianro IIS/310/05.10.01.06/2024

48 § Varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksitarkistus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 48

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyy palvelusetelin kattohinnat, jotka otetaan käyttöön 1.8.2024 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

varhaiskasvatusjohtaja Katja Koskela, p. 040 543 4982

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan 27.9.2022 § 102, että palvelusetelin kattohinnan tarkistus tehdään vuosittain toukokuussa ja palvelusetelin sääntökirjaan päivitetään päätetyt muutokset. Palvelusetelin sääntökirjaan ei ole tarpeellista tehdä päivitystä vuosien 2024-2025 toimintakaudelle.

Laskennan perusteena käytetään edellistä palvelusetelin enimmäisarvoa kahden desimaalin tarkkuudella. Käyttöön otettava palveluseteli korotetaan seuraavaan täyteen euromäärään. Edellinen tarkistus palvelusetelin kattohintoihin tehtiin 1.8.2023 alkaen. Tarkistettaessa palvelusetelin arvoa huomioidaan yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen palkkamuutokset 70 %:n painoarvolla ja Tilastokeskuksen ilmoittamat kuluttajahintojen vuosimuutokset 30 %:n painoarvolla. Tämä jakosuhte perustuu päiväkotihoidon kustannusrakenteeseen ja on yleisesti käytössä kunnissa palvelusetelin arvoa määriteltäessä.

Palvelusetelin kattohintoja korotetaan 1.8.2024 alkaen, jolloin laskelman mukainen painotettu korotusprosentti on 4,27 %.

Lapsimäärän vähentyessä Iisalmen kaupunki keskittää esiopetuksen kunnalliseen esiopetuksen toimintayksikköön. Lisäksi Iisalmen kaupunki hankkii esiopetuksen ostopalveluna yhdeltä yksityiseltä palveluntuottajalta, koska Sourunsalon koulun alueella ei ole kunnallista varhaiskasvatuksen toimintayksikköä. Ostopalveluhinnat on lisätty samaan taulukkoon palvelusetelin hintojen kanssa.

Päiväkotihoidon 1.8.2024 alkaen

ikä	kp/pp	palvelutarve	kerroin	kattohinta 1.8.2023	kattohinta 1.8.2024
esioppilaat	Esiopetus 4 h/pv		erillinen sopimus	380	396
	esiopetusta	yli 15 pv / kk	0,6	570	594
	täydentävä	13–15 pv/ kk	0,428	407	424
	varhaiskasvatus	1–12 pv / kk	0,342	326	340
yli 3 v	kokopäivä	yli 15 pv / kk	1	950	991
		13–15 pv / kk	0,8	761	793
		1–12 pv / kk	0,6	571	595
	osapäivä	yli 15 pv / kk	0,6	571	595
	max 5 h / päivä	13–15 pv /kk	0,428	407	424
alle 3 v	kokopäivä	yli 15 pv / kk	1,7	1616	1685
		13–15 pv /kk	0,8	1292	1347
		1 – 12 pv / kk	0,6	968	1009
	osapäivä	max. 5 h / pv	0,6	968	1009
	osapäivä	13-15 pv / kk	0,5	807	841

Perhepäivähoito

palvelutarve		kerroin	kattohinta 1.8.2023	kattohinta 1.8.2024
kokopäivä	yli 15 pv / kk	1	907	946
	13 -15 pv / kk	0,8	726	757
	1 – 12 pv / kk	0,6	545	568
osapäivä	yli 15 pv / kk	0,6	545	568
max 5 h / päivä	13-15 p / kk	0,428	390	407

Varhaiserityiskasvatus 1,5-3

Jatkettu aukiolo 1,5

Korotettu varhaiserityiskasvatuksen hinta maksetaan vain niistä lapsista, joista varhaiskasvatusjohtaja on tehnyt tukitoimen päätöksen.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta

1. Inspiroiva Iisalmi

- teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

3. Ihmeiden Iisalmi

- toimimme yritysystävällisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämispalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin

Päätös on lyhytvaikutteinen, koska se tehdään vuosittain. Päätöksellä on positiivisia yritysvaikutuksia. Päätöksellä ei ole erityisiä ilmastovaikutuksia. Päätöksellä on välillisiä positiivisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Kaupunginhallitus

Toimenpiteet, otteet

Yksityiset päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit ja perhepäivähoitajat
Varhaiskasvatusjohtaja

49 § Otto-oikeuden alaiset päätökset

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 49

Puheenjohtajan päätösehdotus

Lautakunta ei käytä otto-oikeutta päätöksissä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintosääntö 10, 90 ja 117 §

Lautakunta voi ottaa asian käsiteltäväkseen ja tällöin asiasta päättää lautakunta, puheenjohtaja ja esittelijä.

Lautakunnan käsiteltäväksi ei saa ottaa

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyasioita.
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Lautakunnan alaiset toimielimet ja viranhaltijat ilmoittavat lautakunnalle ottokelpoisista päätöksistä. Pöytäkirjat laitetaan luottamushenkilöportaaliin silloin, kun pöytäkirja julkaistaan. Viranhaltijapäätökset lähetetään toimielimelle luottamushenkilöportaaliin neljän päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Rutiiniluonteisista henkilöstöpäätöksistä ei ilmoiteta otto-oikeutetuille toimielimille.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

50 § Tiedoksiannot ja ajankohtaiset asiat

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 7.5.2024 § 50

Toimialajohtajan päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi tiedoksiantoihin lisättiin

- nuorisoneuvosto on käsitellyt Mopomiitin järjestämistä 11.4.2024 § 5 olevassa kokouksessaan: mopomiittinkin suunnittelu edistynyt, mahdollinen miittinki järjestetään yhteistyössä kaupungin, YSAON ja moottorikerhojen kanssa 29.6.2024 Parkatin ajoharjoitteluradalla.

Kokouksen alussa oli lautakunnan ja Iisalmen opettajien paikallisyhdistyksen tapaaminen.

Valmistelu

Lisätietona jaetaan

1. Tuntijako 1.8.2024 alkaen, IIS/531/12.00.01.02/2017, id 807676
2. Vastaus kuntalaisaloitteeseen Iisalmen uimahalli Saukon seniorikortti koskemaan kaiken ikäisiä iisalmelaisia eläkeläisiä, IIS/184/00.01.03.00/2024, id 807719
3. Vastaus kuntalaisaloitteeseen Peruskoulun oppilaskoneisiin rajoitusmahdollisuuksia ja 1.-4. luokkalaisille ei henkilökohtaista oppilaskonetta, IIS/830/00.01.03.00/2023, id 807978

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

Oheisaineisto

Vastaus kuntalaisaloitteeseen Iisalmen uimahalli Saukon seniorikortti koskemaan kaiken ikäisiä iisalmelaisia eläkeläisiä

Perusopetuksen tuntijako 1.8.2024 alkaen

Vastaus kuntalaisaloitteeseen: Peruskoulun oppilaskoneisiin rajoitusmahdollisuuksia ja 1.-4. luokkalaisille ei henkilökohtaista oppilaskonetta

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- A. Päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen

tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaike on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnsarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankintaoikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun - tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston

aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Käräjäoikeudet käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505

pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain

mukaan.